

A jövő nemzedékek szószólójának közleménye a magyarországi méhek napja alkalmából

(2023. április 30.)

A jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes, Dr. Bándi Gyula, április 30-a, a méhek napja alkalmából a méhek beporzási tevékenységének társadalmi és gazdasági hasznára, továbbá egyedszám-csökkenésük kedvezőtlen folyamatára hívja fel a figyelmet. Emlékeztet továbbá arra, hogy van bőven tennivalónk, ha csak részben is, de ellensúlyozni kívánjuk a romló állapotot. Mindebben az egyének is aktív részt vállalhatnak.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület javaslatára közel harminc éve ünnepeljük hazánkban április 30-án a méhek napját. Azért ezen a napon, mert nagyjából ekkor teljesedik ki az élet a kaptárban és a környezetben is. A természet virágba borul téli nyugalmi ideje után, a fák kizöldülnek, a madarak költenek, a méhek – legyenek házi- vagy poszméhek – a faj fenntartásáról gondoskodnak: ilyenkor megélednek a kertben látható poszméhek, megszállják a lyukas téglafalakat és farakásokat, a kaptárban pedig erősödik a család rajzási hangulata, elindul a tavaszi zsongás.

Ezidőtájt illő, hogy mi is ránézzünk, vajon a méhek fajfenntartásának folyamatát az ember miként befolyásolja. Támogatjuk-e, vagy éppen akadályozzuk? Meghagyjuk-e számukra az életükhöz szükséges teret, erőforrásokat, vagy a pillanatnyi emberi szempontjaink kitarják előlünk az ő igényeiket? Vajon jobban állnak-e a méhek a világban és Magyarországon, mint három évtizede? Kevésbé kell-e aggódnunk értük? Aligha.

Sajnálatos módon még mindig csökken az életterük, a virágok sokszínűsége apad, a mezőgazdasági táblás növények vegyszerezése pedig gyengíti a méhek immunrendszerét. Európában és világszerte is gyérülnek a vadonélő hártványászárnyúak. A Földön élő rovarfajok 40%-át fenyegeti kihalás, az elmúlt közel 30 évben a rovarok összömege évente megközelítőleg 2%-kal lett kevesebb. Sok helyen néhány éve még életteli zümmögés övezte a kerteket, most csendben állnak a virágzó fák.

Nem szokatlanok ezek a leírások. Az okok ismertek, de mintha valami hiányozna a változtatáshoz. Tanulmányok sokasága jut azonos eredményre a méhek hasznát, valamint számuk csökkenését illetően, mégis azonos problémákkal küzdünk évtizedek óta, és ismét rádöbbenünk: eltelt egy újabb év. Pedig a méhek jelentőségét nem lehet túlbecsülni: az Európában élő növényfajok 87%-a függ a házi- és vadméhfajok beporzásától, a 100 leggyakoribb haszonnövények 70%-a állati megporzású.

A biodiverzitás-csökkenése azonban nemcsak a környezetért aggódó embereket foglalkoztatja. Az Allianz Trade hitelbiztosító által végzett friss kutatás¹ kísérletet tett az ebből eredő költségek megbecsülésére, amelynek egyik központi kérdése a méhek beporzó munkája, illetve annak csökkenése állt. A tanulmány becslése szerint a biológiai sokféleségben már bekövetkezett kár helyreállításának finanszírozása 2030-ig évente 711 milliárd amerikai dollárt tesz ki. A számok óriásiak, és jól jelzik az ökoszisztéma szolgáltatások közgazdaságtani jelentőségét.

Mit tehet az egyszerű halandó az átfogó döntések hiányában? Ha kerttulajdonosok vagy gazdálkodók vagyunk, tartsunk fenn olyan, virágzó növényekben gazdag szegélyeket vagy területeket, sőt gyomokat, ahol a méhek és egyéb megporzók az egész szezont folyamán találnak táplálékforrást és fészkelőhelyet. Városban az erkélyre, ablakpárkányra is ültessünk virágot. Megfelelő növények telepítésével bárki létrehozhat a saját lakóhelyén beporzóbarát fészkelő- és búvóhelyeket. Részesítsük előnyben az ökológiai gazdálkodásból származó élelmiszereket, ezzel is védve a környezetet, a beporzó rovarokat.

Nincs olyan csekély, a jó irányba tett törekvés, amely felesleges lenne! Ha megtettük, amit tudunk, hallgassuk a méhek zümmögését és gyönyörködjük a természet egyik mozgatójában! Aki védi a méheket, óvja a természetet is!

---

¹ https://www.allianz-trade.com/content/dam/onemarketing/aztrade/allianz-trade.com/en_gl/erd/publications/pdf/2023_02_28_Biodiversity.pdf